

WYTYCZNE RADY MINISTRÓW

z dnia 9 kwietnia 2013 r.

do programowania przygotowań obronnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2013 – 2022

Na podstawie § 8 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 152, poz. 1599 oraz z 2007 r. Nr 197, poz. 1426) ustala się, co następuje:

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Wytyczne ukierunkowują prace związane z opracowaniem:

- a) *Programu Mobilizacji Gospodarki na lata 2013-2022*, zwanego dalej „PMG-13”,
- b) *Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2013-2022*, zwanego dalej „PPPO-13”,
- c) *Programu Doskonalenia Obrony Cywilnej w latach 2013-2022*, zwanego dalej „PDOC-13”.

2. Wytyczne wyznaczają kierunki doskonalenia podsystemu niemilitarnego Systemu Obronnego Państwa, zwanego dalej „SOP” w ramach narodowego systemu planowania obronnego skorelowanego z systemem planowania obronnego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, zwanej dalej „NATO” i Unii Europejskiej, zwanej dalej „UE”.

3. Kierunki rozwoju podsystemu militarnego SOP wyznaczane są w „Szczegółowych kierunkach przebudowy i modernizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2013 – 2018” opracowanych na podstawie ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2009 r. Nr 67, poz. 570 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2011 r. Nr 81, poz. 439).

II. UWARUNKOWANIA BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W programowaniu przygotowań obronnych na lata 2013-2022 kierować się uwarunkowaniami bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej – zewnętrznymi oraz wewnętrznymi – ujętymi w *Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej* oraz *Strategii Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022*, zwanej dalej „SRSBN RP”.

III. PRIORYTETY, CELE I ZAKRESY PRZYGOTOWAŃ OBRONNYCH

Realizując cele polityki obronnej państwa określone w *Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, SRSBN RP, a także mając na względzie konieczność spełnienia warunków określonych w *ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.), prowadzić przygotowania obronne w następujących obszarach:

1. Mobilizacja gospodarki

Realizacja zapisów SRSBN RP:

Podcel 2.4. Wzmacnianie zdolności struktur administracyjno-gospodarczych kraju do funkcjonowania w sytuacjach kryzysowych i do wspierania obrony państwa.

Kierunek interwencji 2.4.1. Doskonalenie pozamilitarnych przygotowań obronnych.

Celem jest zapewnienie ciągłości dostaw wyrobów i usług na rzecz uprawnionych podmiotów, w tym Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „SZ RP”, w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny.

W ramach powyższego należy doskonalić rozwiązania związane z mobilizacją gospodarki i przystosować system zakupów do funkcjonowania w wyżej wymienionych sytuacjach poprzez:

- a) stworzenie mechanizmów prawnych umożliwiających dostosowanie zakresu zadań ujmowanych w Programie Mobilizacji Gospodarki, zwanego dalej „PMG” do zmieniających się potrzeb systemu obronnego państwa,
- b) utworzenie procedur szybkiego dokonywania zakupów uzbrojenia i sprzętu wojskowego na rynku krajowym i międzynarodowym,
- c) precyzyjne określenie kompetencji i zadań organów administracji rządowej w zakresie przygotowań do mobilizacji gospodarki, ze szczególnym uwzględnieniem zadań i uprawnień Ministra Obrony Narodowej, jako koordynatora przygotowania PMG w państwie.

2. Przygotowanie systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym

Realizacja zapisów SRsBN RP:

Podcel 2.4. Wzmacnianie zdolności struktur administracyjno-gospodarczych kraju do funkcjonowania w sytuacjach kryzysowych i do wspierania obrony państwa.

Kierunek interwencji 2.4.1. Doskonalenie pozamilitarnych przygotowań obronnych.

Podcel 5.2. Zapewnienie mechanizmów koordynacji i współpracy organów, podmiotów i struktur organizacyjnych systemu bezpieczeństwa narodowego, w tym sił zbrojnych.

Kierunek interwencji 5.2.1 Działania na rzecz spójności procesów planowania obronnego i zarządzania kryzysowego.

Celem jest tworzenie warunków do zapewnienia ciągłości funkcjonowania organów władzy państwowej i administracji publicznej w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny poprzez przygotowanie stanowisk kierowania¹⁾ bezpieczeństwem narodowym zgodnie z wymaganiami, standardami ich wyposażenia oraz zabezpieczenia²⁾.

W ramach powyższego należy:

- a) podnosić efektywność i skuteczność podsystemów SOP, wdrażając nowe rozwiązania organizacyjne i wnioski wynikające z ćwiczeń i kontroli wykonywania zadań obronnych,
- b) poprawić zabezpieczenie logistyczne i techniczne systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym,
- c) zapewnić funkcjonowanie systemu łączności specjalnej i infrastruktury informatycznej, gwarantującego wymagany poziom ochrony przekazywanych informacji między kluczowymi podmiotami w systemie kierowania obroną państwa, w tym umożliwiającej współdziałanie z systemami łączności państw sojusznicznych,
- d) zapewnić spójność procesów planowania obronnego i zarządzania kryzysowego.

¹⁾ wymienionych w art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym (Dz. U. Nr 98, poz. 978).

²⁾ określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym (Dz. U. Nr 98 poz. 978) oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie przygotowania i wykorzystania systemów łączności na potrzeby obronne (Dz. U. Nr 180, poz. 1855).

3. Zabezpieczenie potrzeb SZ RP i wojsk sojuszniczych

Realizacja zapisów SRSDN RP:

Podcel 2.4. Wzmacnianie zdolności struktur administracyjno-gospodarczych kraju do funkcjonowania w sytuacjach kryzysowych i do wspierania obrony państwa.

Kierunek interwencji 2.4.1. Doskonalenie pozamilitarnych przygotowań obronnych.

Kierunek interwencji 2.4.3. Rozwijanie zdolności wsparcia państwa-gospodarza (HNS).

Celem jest zapewnienie SZ RP i wojskom sojuszniczym warunków i zdolności do obrony państwa oraz wypełniania zobowiązań sojuszniczych poprzez wsparcie przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców.

W ramach powyższego należy:

- a) kontynuować przygotowania organów administracji publicznej i przedsiębiorców do realizacji zadań ujętych w *Planie Reagowania Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej* oraz planach operacyjnych funkcjonowania organów administracji publicznej oraz przedsiębiorców w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,
- b) stworzyć mechanizmy, w tym regulacje prawne, zapewniające koordynację między pracami związanymi z określaniem i aktualizacją potrzeb SZ RP i wojsk sojuszniczych oraz ich zabezpieczaniem przez pozamilitarne struktury obronne,
- c) przygotować infrastrukturę dla zabezpieczenia przyjęcia Sojuszniczych Sił Wzmocnienia,
- d) wdrożyć elektroniczne bazy danych o zasobach obronnych państwa możliwych do wydzielenia na potrzeby realizacji zadań wynikających z obowiązku państwa-gospodarza oraz utrzymywać Punkty Kontaktowe HNS na potrzeby koordynacji zadań wsparcia.

4. Przygotowanie do militaryzacji i ochrony obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa

Realizacja zapisów SRSDN RP:

Podcel 2.4. Wzmacnianie zdolności struktur administracyjno-gospodarczych kraju do funkcjonowania w sytuacjach kryzysowych i do wspierania obrony państwa.

Kierunek interwencji 2.4.1. Doskonalenie pozamilitarnych przygotowań obronnych.

Celem jest osiągnięcie i utrzymanie gotowości do działań przez jednostki organizacyjne przewidziane do militaryzacji prowadzące działalność gospodarczą oraz zapewnienie skutecznej ochrony obiektów ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa.

W ramach tego należy:

- a) podjąć działania legislacyjne w celu stworzenia mechanizmów prawnych zachęcających przedsiębiorców do udziału w procesie przygotowań obronnych państwa,
- b) w procesie przygotowania jednostek przewidzianych do militaryzacji prowadzących działalność gospodarczą skoncentrować wysiłek na uzupełnieniu potrzeb kadrowych tych jednostek,
- c) dążyć do obsady stanowisk służbowych w formacjach zmilitaryzowanych, przeznaczonych do prowadzenia szczególnej ochrony, wyłącznie przez licencjonowanych pracowników ochrony.

5. Szkolenie obronne administracji publicznej i przedsiębiorców

Realizacja zapisów SRsBN RP:

Podcel 2.4. Wzmacnianie zdolności struktur administracyjno-gospodarczych kraju do funkcjonowania w sytuacjach kryzysowych i do wspierania obrony państwa.

Kierunek interwencji 2.4.1. Doskonalenie pozamilitarnych przygotowań obronnych.

Celem jest nabywanie praktycznych umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań obronnych, a także kształtowanie świadomości i rozumienia wagi realizacji zadań obronnych wśród osób odpowiedzialnych za przygotowania obronne.

W ramach powyższego należy:

- a) prowadzić szkolenie obronne ze szczególnym uwzględnieniem zajęć realizowanych w formie praktycznej – ćwiczenia obronne traktować jako najwyższą formę szkolenia,
- b) doskonalić umiejętności kierowania realizacją zadań obronnych w działach administracji rządowej/województwach w ramach ćwiczeń działowych i wojewódzkich,
- c) zgrywać oraz doskonalić elementy SOP, ze szczególnym uwzględnieniem procedur współdziałania podsystemu niemilitarnego i SZ RP,
- d) doskonalić procedury kierowania obroną państwa i realizacji zadań na rzecz SZ RP i wojsk sojusznicych poprzez wdrażanie wniosków i zaleceń z ćwiczeń krajowych i regionalnych, prowadzonych wspólnie z ćwiczeniami SZ RP pk. „Anakonda”,
- e) wspierać przedsiębiorców, m.in. przez szkolenia obronne, we wszelkich podejmowanych przez nich działaniach mających na celu właściwą realizację zadań obronnych.

6. Doskonalenie obrony cywilnej

Realizacja zapisów SRsBN RP:

Podcel 2.4. Wzmacnianie zdolności struktur administracyjno-gospodarczych kraju do funkcjonowania w sytuacjach kryzysowych i do wspierania obrony państwa.

Kierunek interwencji 2.4.5. Wypracowanie rozwiązań systemowych regulujących obszar obrony cywilnej.

Celem jest wzmocnienie zdolności struktur obrony cywilnej do ochrony ludności cywilnej przed niebezpieczeństwami wynikającymi z działań zbrojnych lub klęsk żywiołowych oraz przewyższania ich bezpośrednich następstw.

W ramach powyższego należy:

- a) wdrożyć wynikającą z aktów prawa międzynarodowego zasadę rozdziału zagadnień dotyczących ochrony ludności od realizacji zadań obronnych,
- b) w projektowanych aktach prawnych uwzględnić wymagania wynikające z przynależności Rzeczypospolitej Polskiej do UE,
- c) regulacje prawne ukierunkować na realizację zadań szeroko pojętej sfery ochrony ludności,
- d) zapewnić prawne podstawy funkcjonowania obrony cywilnej w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

IV. FINANSOWANIE PRZYGOTOWAŃ OBRONNYCH

1. Wydatki obronne

- a) w budżetach działów administracji rządowej, centralnych organów administracji rządowej i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów albo ministrów oraz wojewodów planować środki budżetowe niezbędne na realizację zadań, ujętych w PPPO-13 i PMG-13,

- b) finansowanie przygotowań obronnych mieści się w limicie wydatków budżetowych ustalanych corocznie zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2009 r. Nr 67, poz. 570, z późn. zm.),
- c) w ramach PPPO-13 priorytetami objąć finansowanie zadań związanych z zabezpieczeniem potrzeb SZ RP i wojsk sojusznicznych oraz zadań związanych ze wsparciem państwa-gospodarza (HNS),
- d) w ramach realizacji zadań obronnych przez przedsiębiorców priorytetem objąć finansowanie zadań z zakresu mobilizacji gospodarki wynikających z PMG-13,
- e) Minister Obrony Narodowej określi:
 - sposób zgłaszania i uzgadniania przedsięwzięć rzeczowo-finansowych przewidzianych do realizacji w ramach PPPO-13 i PMG-13 realizowanych w ramach wydatków obronnych – uwzględniający postanowienia ujęte w rozdz. VI pkt 3,
 - limity wydatków budżetowych na lata 2013-2022 na realizację zadań ujętych w ramach PPPO-13 oraz PMG-13, w ramach części budżetowych, których dysponentami są pozostali ministrowie, centralne organy administracji rządowej i kierownicy jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów albo ministrów oraz wojewodowie – stosownie do priorytetów ustalonych w niniejszych wytycznych.

2. Inne wydatki

- a) na realizację *programów doskonalenia obrony cywilnej* (PDOC) należy planować środki na szczeblu krajowym i wojewódzkim,
- b) przyjmuje się, że ewentualne skutki finansowe w zakresie realizacji programów doskonalenia obrony cywilnej (PDOC), zostaną sfinansowane w ramach środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na dany rok w budżecie odpowiednio części 42 – Sprawy wewnętrzne i 85 – Budżety wojewodów i nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa;
- c) w ramach PDOC priorytetami należy objąć finansowanie zadań związanych w szczególności z wyposażeniem obrony cywilnej, organizacją szkoleń, kształceniem społeczeństwa na wypadek wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy lub ataku terrorystycznego.

V. KONTROLE WYKONYWANIA ZADAŃ OBRONNYCH W SEKTORZE POZAMILITARNYM

W celu monitorowania rzeczywistego stanu realizacji zadań obronnych w organach administracji publicznej i u przedsiębiorców należy:

- a) rozszerzyć formułę prowadzenia kontroli wykonywania zadań obronnych o elementy praktyczne w celu sprawdzenia realnego przygotowania wybranych obszarów przygotowań obronnych do funkcjonowania w razie zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny,
- b) dążyć do integrowania kontroli wykonywania zadań obronnych z planowanymi ćwiczeniami działowymi i wojewódzkimi,
- c) wnioski z kontroli realizować na bieżąco, zaś wynikające z nich zadania długofalowe ujmować w dokumentacji przygotowań obronnych wykonywanych na kolejne okresy planistyczne.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Programy, o których mowa w rozdziale I ppkt 1, opracować w trybie określonym w następujących aktach prawnych:
 - a) w ustawie z dnia 23 sierpnia 2001 r. *o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 122, poz. 1320 oraz z 2002 r. Nr 188, poz. 1571) – PMG-13 (zadania z rozdziału III pkt 1),
 - b) w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. *w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego* – PPPO-13 (zadania z rozdziału III pkt 2÷5 i V) oraz PDOC-13 (zadania z rozdziału III pkt 6).
2. Stosownie do zmian w planowaniu obronnym NATO i UE, modyfikować narodowy system planowania obronnego, z uwzględnieniem aspektów planowania długookresowego oraz budżetu zadaniowego.
3. W celu określenia stopnia realizacji celów w programach, o których mowa w rozdziale I ppkt 1, należy zdefiniować mierniki oraz określić ich wartości początkowe i docelowe.